

<https://vecer.com/kultura/gledaliska-kritika-preds...>

1 / 4

(GLEDALIŠKA KRITIKA) Igrajmo se pametne telefone

Mare Bulc in soustvarjalci: In kaj ima s tem Tom Sawyer? ("navihana otroška predstava o domišljiji v dobi pametnih telefonov", 9+), krstna uprizoritev, ogled premiere 30. septembra

Lovro Zafred, Eva Stražar, Žan Brelih Hatunić in Mojka Končar na delu UROŠ HOČEVAR/KOLEKTIFF

Petra Vidali

Datum 5. oktober 2026 06:00

Čas branja 5 min

A- A+

Poslušaj • 5 min

"Poskušajte si v domišljiji predstavljati predstavo o pametnih telefonih, v kateri na odru ni niti enega telefona. Poskušajte si v domišljiji predstavljati predstavo, v kateri mlado občinstvo med potekom predstave sodeluje z nastopajočimi, ker si igralci uprizoritve želijo slišati mnenja mladih in bolje razumeti njihov pogled na svet (telefonov). Si jo lahko predstavljate? Poskušajte si predstavljati uprizoritev, v kateri ustvarjalci poskušajo izslediti in nagajivo izzvati svojo zaspano domišljijo in spečo domišljijo

današnje odraščajoče mladine, torej občinstva predstave (in tudi že zelo utrujeno domišljijo njihovih staršev, učiteljic in drugih odraslih, s katerimi bodo prišli v gledališče). Poskušajte si v glavi še predstavljati predstavo o domišljiji, ki se godi v dobi, ko je videti, da množična uporaba telefonov med mladimi in starimi močno duši prav to – našo domišljijo," je v zloženki zapisal avtor in režiser predstave **Mare Bulc**.

In je to domišljijo uresničil. In kaj ima s tem Tom Sawyer je predstava, v kateri štirje akterji – oče, mama, sin in hčerka (včasih pa prestopijo tudi v vloge prijateljev in prijateljic) – igrajo družino v času zasvojenosti s pametnimi telefoni. Res dobimo vse, kar je napisal, če imamo vsaj malo teoretske domišljije, pa še poglobljen razmislek za vsakim segmentom predstave. Če se igramo svet pametnih telefonov brez pametnih telefonov, uporabimo za telefon pač vse, kar nam pride pod roko ali nas obdaja, ne? Živo in neživo, ljudi in predmete, knjige in hrano. Ampak to je pomenljivo nadomeščanje. Igralci tipkajo in skrolajo po človeških hrbtih, po hrbtih knjig, po vrečkah smokija in plastenkah kečapa, ker je pametni telefon vstopil v vse trenutke naših življenj in naših relacij. Ker je nadomestil pogovore in branje knjig in obede. Ker je nadomestil pristne odnose in pametna početja in pomembne rituale? Bodimo pošteni, kot je poštena tudi predstava: ker je nadomestil idealistično podobo o pristnih odnosih in pametnem delu in konstitutivnih ritualih.

In ne dobimo samo enega obrata, torej domišljijsko uprizarjanje življenja v času pametnih telefonov, temveč še prevračanje znotraj te fantazije. Družina se namreč odloči, da na počitnicah ne bo uporabljala telefonov. Na domišljije polnem taborjenju je telefonu še najbolj podobna napihljiva blazina. Ampak kaj je tisto, kar ponoči zasveti pod spalkami: mobiji ali baterijske svetilke? Saj pravim, to je poštena predstava.

Odličen obrat naredi predstava tudi v odnosu med otroki in starši. Pa spet ne samo zato, da bi bila (še bolj) zabavna, ampak zato, ker je pač dejstvo, da odrasli niso manj odvisni kot otroci. Otroke najprej sprašujejo, kaj jim starši rečejo, ko jih hočejo odstraniti s telefonov, potem pa tudi, ali so tudi njihovi starši nalepljeni nanje in kaj pravzaprav počnejo z njimi. V igri pa potem tudi ne gledamo zaskrbljenih mame in fotra, ki bi zaman prigovarjala otroku, naj izpusti telefon, ampak otroka, ki zaman išče pozornost na telefone navlečenih staršev in sorojenca/sorojenke.

Bistveno pa je, da je to in vse drugo narejeno kot komedija in da je zato nemoralizatorsko in uprizoritveno živo in dinamično. Ob zasnovi in režiji Mareta Bulca in preciznih in radoživih drugih segmentih (koreografiji **Leje Jurišić**, glasbi **Polone Janežič**, sceni **Damirja Leventića** in kostumih **Ane Janc**) so za to najbolj zaslužni igralca in igralki, odlični **Lovro Zafred**, **Žan Brelih Hatunić**, **Mojka Končar** in **Eva Stražar**.

Domišljije polna in domišljena predstava

In kaj, res, ima s tem Tom Sawyer? To je prva premiera na velikem odru v sezoni, ki so jo poimenovali Klasika v Celju. Naslovni junak klasičnega dela Marka Twaina pa je postal sinonim za tisto, česar naj sodobni otroci ne bi imeli - za domišljijo. Nanašalnost je, kot bi rekli z besedo iz podnaslova te uprizoritve, "nagajiva", na ironičen način relacijo hkrati potrjuje in zanika. Podobno izmuzljivo jo vzpostavlja tudi na drugih nivojih: Twainova knjiga je tista, ki bi jo otroci morali prebrati za šolo, pa je seveda ne berejo, ker raje ždiijo na telefonu. Ta jim konec koncev lahko napiše tudi obnovo. Torej tudi avanturistična knjiga več ne pomaga? Knjige ne pomagajo, ker jih mladi ne berejo. Ustvarjalci gotovo poznajo rezultate o bralni pismenosti mladih in ta predstava pač ni lažno optimistična. Vseeno pa ne zapira vrat, vseeno pa ne jemlje upanja. Domišljija, ki vodi igro, je tako svobodna kot sawyerska, pa še sodobna. Pa ne samo zaradi pametnih telefonov. Tom je znal uprizoriti bitko s stebli lučnika v vlogi sovražnika. Google mi pokaže, da so to kar velike rastline. Ampak poskušajte si v domišljiji predstavljati, da je vaš sovražnik por. Poskušajte si predstavljati, kako bi ga čim bolj spektakularno, filmsko ubili. (Namig: za vizualne efekte smete uporabiti drugo hrano.)

Domišljije polna in domišljena predstava!

Ustvarjalci uprizoritve

Avtorji besedila **Mare Bulc** in soustvarjalci

Režiser **Mare Bulc**

Scenograf **Damir Leventić**

Kostumografka **Ana Janc**

Avtorica glasbe **Polona Janežič**

Koreografka **Leja Jurišić**

Oblikovalec luči **Amadej Canjuga**

Lektorica **Živa Čebulj**

Zunanje oko **Mojca Redjko**

Igrajo

Žan Brelih Hatunić

Mojka Končar

Eva Stražar

Lovro Zafred